

Prima instanță: Jud. Drochia, sediul Râșcani (jud. S. Godorogea)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. A. Albu, A. Toderaș, E. Bejenaru)

DECIZIE

28 martie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecător:

Svetlana Filincova

Judecători:

Dumitru Visternicean, Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de notarul Matușevschi Lucia,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Cușnir Iacov împotriva notarului Matușevschi Lucia cu privire la prelungirea termenului de acceptare a succesiunii,

împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 23 ianuarie 2018, prin care a fost restituită cererea de apel formulată de notarul Matușevschi Lucia ca fiind depusă tardiv,

c o n s t a t ă :

La 22 august 2017, Cușnir Iacov s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către notarul Matușevschi Lucia privind prelungirea termenului de acceptare a succesiunii (f.d.1-2, Vol. I).

Prin hotărârea Judecătoriei Drochia, sediul Râșcani din 18 septembrie 2017 cererea de chemare în judecată a fost admisă integral.

S-a prelungit pentru Cușnir Iacov termenul de acceptare a succesiunii după decesul Evgheniei Iancovscaia, pentru o perioadă de 6 luni (f.d.35-36, Vol. I).

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 01 decembrie 2017 notarul Matușevschi Lucia a depus cerere de apel, prin care a solicitat admiterea apelului și casarea hotărârii Judecătoriei Drochia, sediul Râșcani din 18 septembrie 2017 (f.d.39-41, Vol. I).

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 23 ianuarie 2018 a fost restituită cererea de apel formulată de notarul Matușevschi Lucia, ca fiind depusă tardiv (f.d.163-165, Vol. I).

La 22 februarie 2018, notarul Matușevschi Lucia a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 23 ianuarie 2018, solicitând repunerea în termen,

admiterea recursului, repunerea în termen de declarare a apelului și casarea încheierii contestate cu trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

În motivarea cererii de recurs a indicat că într-adevăr cererea de apel a fost depusă peste termen, adică nu s-a încadrat în termenul prevăzut de art. 110-111 și art. 236 din Codul de procedură civilă, însă pentru acest fapt a avut suficiente motive.

Menționează că hotărârea motivată a instanței de fond a recepționat-o în urma interpelării la data de 21 noiembrie 2017, peste două luni din ziua emiterii hotărârii.

Explică că la 22 decembrie 2017, ora 14.00 a primit sub semnătura citația parvenită de la Curtea de Apel Bălți, potrivit căruia ședința în care urma să fie examinată chestiunea primirii pe rol a cererii de apel a fost stabilită pentru aceeași dată, ora 09.00. Respectiv, s-a aflat în imposibilitate de a se prezenta la ședință, întrucât a primit citația cu întârziere, însă a contactat greșierul și a anunțat despre faptul dat.

Declară că cerere cu privire la repunerea în termen a apelului nu a înaintat. Cunoaște că intimatul a solicitat restituirea apelului ca fiind depus peste termen.

Consideră că nici prima instanță și nici instanța de apel nu a studiat materialele dosarului.

Afirmă că a luat cunoștință de încheierea Curții de Apel Bălți la 11 februarie 2018, aceasta fiindu-i înmănată la domiciliu.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Încheierea Curții de Apel Bălți a fost adoptată la 23 ianuarie 2018.

Potrivit avizului de recepție/livrare anexat la materialele dosarului recurenta a recepționat încheierea contestată la data de 12 februarie 2018, respectiv recursul declarat la 22 februarie 2018 este în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Din materialele cauzei rezultă că, prin hotărârea Judecătoriei Drochia, sediul Râșcani din 18 septembrie 2017 cererea de chemare în judecată a fost admisă integral.

S-a prelungit pentru Cușnir Iacov termenul de acceptare a succesiunii după decesul Evgheniei Iancovscaia, pentru o perioadă de 6 luni.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 01 decembrie 2017 notarul Matușevschi Lucia a depus cerere de apel, prin care a solicitat admiterea apelului și casarea hotărârii Judecătoriei Drochia, sediul Râșcani din 18 septembrie 2017.

Instanța de apel, prin încheierea din 23 ianuarie 2018, a restituit cererea de apel formulată de notarul Matușevschi Lucia, ca fiind depusă tardiv.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, instanța de apel, la emiterea încheierii, a determinat corect circumstanțele cauzei și a aplicat just normele de drept procedural.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În conformitate cu art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, termenul de procedură stabilit în ani luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

În conformitate cu art. 116 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

În speță se constată că, contrar normelor procedurale enunțate, notarul Matușevschi Lucia a depus cerere de apel împotriva hotărârii Judecătoriei Drochia, sediul Râșcani din 18 septembrie 2017 la data de 01 decembrie 2017 cu încălcarea termenul prevăzut de art.362 alin.(1) din Codul de procedură civilă și nu a solicitat repunerea în termen.

Colegiul reține ca fiind justă concluzia instanței de apel care a constat că, cererea de apel a fost depusă în afara termenului legal, or recurenta urma să țină cont

de prevederile art.56 alin.(3) din Codul de procedură civilă, fiind obligată să se folosească cu bună credință de drepturile sale procedurale, urmând să declare cerere de apel în termenul stabilit de legislație, adică până la data de 18 octombrie 2017 inclusiv, fapt care însă nu a fost efectuat, apelul fiind declarat doar la data de 01 decembrie 2017, și fără a solicita repunerea în termen a cererii de apel.

Totodată, instanța de recurs apreciază critic alegația recurenteii precum că a depus cererea de apel peste termen, deoarece hotărârea motivată a instanței de fond a recepționat-o abia la data de 21 noiembrie 2017 în urma interpelării.

Or, aceasta a avut posibilitatea reală de a lua cunoștință de materialele pricinii cu mult mai înainte, să depună vigilența necesară de a se informa la ce etapă de examinare se află procesul și după caz să ia cunoștință de hotărârea pronunțată. Să întreprindă măsurile necesare de a proteja drepturile sale de acces la instanță, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (Popov versus Moldova (nr.2) din 02 decembrie 2005; Melnic versus Moldova din 14 noiembrie 2006, Ponomaryov versus Ucraina din 03 aprilie 2008, Van Harn versus Germany din 11 septembrie 2007), și de a contesta în termenul legal hotărârea primei instanțe, fapt însă ignorat de recurentă, ce și a generat omiterea termenului la depunerea apelului.

Mai mult ca atât, se reține că notarul Matușevschi Lucia a cunoscut despre data, ora și locul examinării cauzei în fond, a depus referință la cererea de chemare în judecată, prin care a solicitat examinarea cauzei în lipsa (f.d.22, Vol. I), copia dispozitivului hotărârii fiindu-i expediată recurenteii la data de 25 septembrie 2017 (f.d.31, Vol. I)

Respectiv, instanța de apel corect, în conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, în vederea restituirii apelului, a considerat apelul declarat în afara termenului legal, or o eventuală repunere neîntemeiată în termen pentru depunerea cererii de apel ar duce la încălcarea procesului echitabil în sensul art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Drepturile Omului, precum a constatat CEDO încălcarea dreptului la un proces echitabil și a securității raporturilor juridice de către instanțele judecătorești naționale în cauza Ghirea v. Republica Moldova, nr. 15778/05, 26 iunie 2012.

Dreptul la o instanță, garantat de art. 6 § 1 din Convenție presupune respectarea principiului preeminenței dreptului. Unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere ca, atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție.

Urmare celor menționate, nu sunt temeiuri pentru a casa încheierea Curții de Apel Bălți.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de notarul Matușevschi Lucia sunt neîntemeiate și declarative, Colegiul civil, comercial și de contencios

administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea Curții de Apel Bălți din 23 ianuarie 2018.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e

Se respinge recursul declarat de notarul Matușevschi Lucia.

Se menține încheierea Curții de Apel Bălți din 23 ianuarie 2018, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Cușnir Iacov împotriva notarului Matușevschi Lucia cu privire la prelungirea termenului de acceptare a succesiunii.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecător

Svetlana Filincova

Judecători

Dumitru Visternicean

Nicolae Craiu